

خبر

برگزاری دومین یادواره روایتگری سردار مقاومت

در آستانه سومین سالگرد شهادت سیدالشهدای مقاومت، شهید شهید پاسدار سلیمانی، دومین یادواره روایتگری سردار مقاومت «نشان سلیمانی» در موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس بر گزار خواهد شد. حمیدرضا افتخاری، دبیر این یادواره با اعلام این خبر گفت: «توجه به مقام رفیع شهدا خصوصا سیدالشهدای جبهه مقاومت، شهید مدافع حرم حاج قاسم سلیمانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین دلیل در آستانه سومین سالگرد شهادت شهید سلیمانی، معاونت صدا در نظر دارد با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، دومین یادواره روایتگری سردار مقاومت «نشان سلیمانی» را برگزار کند.» وی در ادامه با بیان اینکه این رویداد با موضوعات محوری مختلفی همچون «تبیین مکتب حاج قاسم»، «هرد میدان عمل‌بودن» و همچنین «جنبه‌های شخصیتی سردار دل‌ها» همراه مخاطبان می‌شود، ادامه داد: «دومین یادواره روایتگری سردار مقاومت «نشان سلیمانی» در ۲بخش حرفه‌ای و مردمی بر گزار می‌شود. بر این اساس ودر بخش حرفه‌ای‌ها، آثار تولیدی از همه‌شکله‌های رادیویی مراکز آستان و معاونت صدا در قالب‌های مستند، روایتگری، برنامه‌ترکیبی، صدای مردم و برنامه‌هایی با محتوای تولید کاربران قابل دریافت‌است و برنامه‌سازان می‌توانند آثار خود را ارسال کنند. در قسمت مردمی نیز علاقه‌مندان می‌توانند در ۳قسمت خاطره‌گویی، شعر و دو کلمه و همچنین روایتگری ویژه نوجوانان کمتر از ۱۸سال شرکت کنند.»

افتخاری پیرامون زمانبندی و نحوه ارسال آثار نیز گفت: «شرکت‌کنندگان تا تاریخ ۱۵ آذرماه جاری، از طریق سایت یادواره به نشانی «Neshanesolimani.irib.ir» می‌توانند آثار خود را بارگذاری کنند. این یادواره مشارکت سازمان‌ها و نهادهای مختلف روز دوشنبه مورخ ۱۲ دی از ساعت ۱۸ در محل سالن خلیج‌فارس با موزه دفاع‌مقدس بر گزار خواهد شد.»

خبر

اداره کل امور فرهنگی و تبلیغات بنیاد شهید و امور ایثارگران از برگزاری فراخوان ملی طراحی «نشان خانواده ایثارگران» خبر داد. این برنامه به‌منظور تجلیل از والدین، همسران و فرزندان شهدا و ایثارگران برپا می‌شود. علاقه‌مندان به شرکت در فراخوان ملی طراحی «نشان خانواده ایثارگران» باید آثار اسالسی خود را با توجه به فرهنگ ایرانی – اسلامی طراحی کنند که بتواند معرف واژه ایثار، عظمت و از خودگذشتگی بوده و از سادگی و جذابیت برخوردار باشد. آثار تهیه‌شده می‌تواند به‌صورت نوشتاری، تصویری یا ترکیبی طراحی شوند. نکته قابل توجه اینک طرح‌ها زیبا، خوانا، رنگی و قالب خط و سطح باید ارائه شوند. هر شرکت‌کننده مجاز است یک طرح در سایز A4 و با پسوند JPEG و حجم حداکثر ۱۰ مگابایت بدون فشرده‌سازی ارسال کند. ناگفته نماند همه حقوق استفاده از نشان‌های برگزیده متعلق به بنیاد شهید و امور ایثارگران خواهد بود. به طرح‌های برگزیده نفر اول تا سوم مبلغ ۱۵ میلیون اهدا خواهد شد و برای ۲۰ برتر دیگر علاوه بر اهدای لوح تقدیر سه‌میلیون تومان در نظر گرفته شده است. کسانی که تمایل به شرکت در این فراخوان را دارند تا ۱۹ آذر فرصت دارند آثار خود را به نشانی پست الکترونیک isaarneshan@gmail.com ارسال کنند.

معرفی کتاب

«عمامه‌های خاکی» روایتی از ۱۰طلبه شهید

کتاب «عمامه‌های خاکی» به زندگی ۱۰ طلبه شهید اشاره می‌کند؛ عالمانی که علم و جهاد و شهادت را در کنار هم قرار دادند و جان خود را فدا کردند تا انسان‌ها از چهل به علم و از تاریکی به روشنایی مهاجرت کنند.

مسعود مختاری نویسنده آن با بهره‌گیری از خاطرات طلبه‌های شهیدی چون سیدرسول سیدین، سید کاظم قریشی، سیدعلی اصغر حسینی، سیدخداداد ذبیحی، عباس صالحی، علی اصغر کلاهی، حمیدرضا شمس، سیداحمد میرصادقی و داوود سراسر مقدم این کتاب را به روشنی‌تر تحریر درآورده و با کمک انتشارات شهید کاظمی به چاپ رسانده است.

در بخشی از کتاب می‌خوانید: «یکی از گروهان‌ها تو شرایط سختی قرار گرفته بود. با اینکه شب بود تصمیم بر این شد تا دوتا ماشین نیرویفرنگت کمکشان، با سرعت زیاد تو جزیره مجنون در حال حرکت بودیم. همش باتلاق و چاله چوله‌هایی بود که پر از آب شده بودند. یک مرتبه یکی از ماشین‌ها فکارتو یکی از این چاله‌ها و لاستیکش به گل فرو رفت. هر کاری کردیم در نیومد. بچه‌ها کم‌کم داشتند نگران می‌شدند چون با نرسیدن ما ممکن بود گروهان محاصره شده و هنگی شهید بشوند. یک‌دفعه سیدعلی اصغر حسینی، روحانی‌گردان که همراه ما بود دستش برد روی سرش و عمامه‌اش را شروع کرد به باز کردن.»

گفت‌وگو: شهره کیبونش‌راد روزنامه‌نگار

فیلم سینمایی «مستطیل قرمز» به کارگردانی حسن و حسین صیدخانی، روایتی داستانی از بمباران زمین‌بازی فوتبال چوار در روز ۲۳ بهمن ۱۳۶۵ است؛ چنان‌که به توسط جنگنده‌های رژیم بعثی عراق رقم خورد و منجر به شهادت ۱۰بازیکن، ۳کودک، یک‌داور و یک تماشاگر شد. حسین و حسن صیدخانی برای اینکه صدای مظلومیت شهدای فوتبالیست را به گوش جهان برسانند، به‌رغم همه مشکلات، این فیلم را ساختند؛فیلمی که مورد تقدیر مقام‌مظفر هبه‌ری قرار گرفت و مدال بلورین و لوح زرین از جشنواره جهانی فیلم میلان را در سال ۲۰۱۹دریافت کرد. بردان صیدخانی متولد ۱۳۶۶ در شهر ایلام هستند و ساخت این فیلم سینمایی را برمی‌گردانند. روایت بازماندگان بمباران زمین چمن چوار ایلام ساخته‌اند. آنها در گفت‌وگو با همشهری، برآیمان از سختی‌های پیش‌روی ساخت فیلم‌های دفاع مقدس می‌گویند.

معرفی ابعاد مختلف حماسه ۸سال دفاع مقدس یکی از اهداف فرام‌ندانی است که دغدغه کار در این حوزه را دارند. ساحت چنین فیلم‌هایی با چه مشکلاتی همراه است؟
حسین صیدخانی: متأسفانه وقتی برای ساخت کارهایی با موضوع دفاع‌مقدس قدم برداریم، مسیر سخت‌تر و دشوارتر از زمانی که بخواهیم راجع به موضوعات دیگر فیلم بسازیم پیش پامان قرار می‌گیرد؛ازخدموز گرفته تا مراحل تولید و نمایش با مشکلات متعددی روبه‌رو می‌شویم. انگار اتفاقاتی دست‌به‌دست‌هم می‌دهند که فیلمساز نتواند به راحتی کار تولید را پیش ببرد. متأسفانه در مسیر ساخت و تبلیغ این فیلم متوجه شدیم که متوئیان فرهنگی آنگونه که باید حمایت نمی‌کنند. ماخودمان روستا به روستا و شهر به شهر می‌رویم فقط برای اینکه نسل جوان و نوجوان را با گوشه‌ای از آنچه در جنگ تحمیلی اتفاق افتاده آشنا کنیم. نهاده‌ها و مراکز فرهنگی بودجه‌های کلانی در اختیار دارند.اما آنطور که باید پایدی کار نمی‌یابد. ماخودمان اهل ایلام هستیم و در جریان مشکلات زمان جنگ تحمیلی هستیم. تحقیق و پژوهش برای ساخت این فیلم سینمایی حداقل ۲ماه‌زمان برد. نویسنده و محقق در منطقه حضور پیدا کردند و روایت بمباران چوار را از

ایتارومقاومت

روایت مظلومیت شهدای فوتبالیست

سازندگان فیلم تحسین شده «مستطیل قرمز» از جنایات رژیم بعثی در زمین فوتبال چوار پرده برداشتند

زبان بازماندگان شنیدند.فیلمنامه «مستطیل قرمز» دقیقاًمطلق باواقعیت‌است وهیچ‌گونه خیال‌پردازی وقصه‌پردازی در آن وجود ندارد و همه از واقعیت وام گرفته‌است.

دلیل این‌همه سختی در راه ساخت یکفیلم با موضوع دفاع مقدس را چه می‌دانید؟ آیا حمایت یا شناخته شدن یک فیلم به شهرت کارگردان یا بازیگران مرتبط است؟
حسین صیدخانی: اینکه کارگردان یا سازنده چهره باشد و انحصار فیلم در اختیار عده‌ای هست متأسفانه وجوددارد چنانچه‌اگر یکسری چهره‌های شناخته‌شده پشت فیلمی باشد، حمایت این افراد حتی در فروش یک فیلم ضعیف‌هم اثر گذار است.این در حالی است که باید خود یک اثر معیار قرار بگیرد. «مستطیل قرمز» از معدود فیلم‌های دفاع مقدس است که جایزه جهانی گرفت و در جشنواره جهانی فیلم میلان ۲۰۱۹ در میان ۱۶ کشور به مدال بلورین و لوح زرین بخش فیلم سینمایی جشنواره دست یافت. زمانی که فیلم در این جشنواره نمایش داده شد، تماشاگران خارجی باور نمی‌کردند چنین اتفاقی در ایران رخ داده باشد. هدف اصلی ما این بود که با ساخت این فیلم مخاطب را با مظلومیت مردم و فوتبالیست‌ها در بمباران چوار آشنا کنیم اما در این راه سختی بسیاری محتمل شدیم حتی برای تأمین هزینه مجبور به فروش خودرو و خانه خود شدیم. اتفاقات «مستطیل قرمز» در بازه سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵ رخ داده، یعنی براساس تخیلات نیست، حتی در ایران هم کمتر کسی از این ماجرا خبر داشت، تا اینکه چند ماه پیش که حضرت آقا درباره آن صحبت کردند و فرمایشی داشتند مبنی بر اینکه ماجرای بمباران زمین چوار را خیلی در داخل ایران هم نمی‌دانند و باید در همه جای ایران تبیین شود و همه بفهمند که چه اتفاقی افتاده است. ما حتی سراغ برخی نهاده‌ها رفتیم که این

فیلم را تولید کنیم، می‌گفتند این موضوع اولویت ما نیست. بعد از ساخت، برای نمایش به ۱۷ استان کشور و مناطق محروم رفتیم. برای دانش آموزان در مدارس مختلف حتی در مناطق محروم این فیلم رانمایش بدیم.

چرا از فرصت برگزاری مسابقات جام جهانی برای معرفی این فیلم و مقاومت مردم در ۸سال جنگ تحمیلی استفاده نشد؟
حسین صیدخانی: ۸سال پیش رئیس فیفا آقای اینفانتینو به ایران آمد. آن موقع مراحل فیلمبرداری «مستطیل قرمز» به پایان رسیده بود. ما به ورزشگاه آزادی رفتیم و با رئیس فیفا دیدار کردیم. ماجرای چوار را شرح دادیم و سؤال‌المان این بود که چطور درباره این جنایت سکوت کرده‌اند؟ او کاملاً تحت‌تأثیر این حادثه قرار گرفت. وقتی ندنید و پیراین نماد شهدای فوتبال چوار را به او دادیم، گفتند در اتاق کار ی‌ام به‌عنوان یک آلمان قرار می‌دهم. آقای تاج هم خواستند که این موضوع را پیگیری کنند که در جام جهانی به این موضوع پرداخته شود. خب بعد از آن چه‌کسی باید ما را حمایت می‌کرد؟ پخش نمائنگ‌های کوتاه هم‌زمان با جام جهانی که‌هم‌نیه‌ترن برای کاری بود که می‌شد در صداوسیما انجام داد. ولی به‌رغم پیگیری‌ای که داشتیم هیچ کلام به نتیجه نرسید.

ماجرای ثبت ملی روز شهدای فوتبالیست به کجارسید؟

حسن صیدخانی: به‌رغم اینکه دیداری که همراه با بازندگان شهدای زمین فوتبال چوار بار رئیس‌جمهور داشتیم و این موضوع را مطرح کردیم، هنوز اتفاق نیفتاده است. امیدوارم حرف و عمل مسئولان یکی باشد. الان جوان‌ها یا به عرصه گذاشته‌اند و این سینمای ایران تأثیر گذارند. در عرصه فیلمسازی برای دفاع مقدس حرف برای گفتن دارند. ضمن احترام به

تشکر رهبر انقلاب از سازندگان فیلم «مستطیل قرمز»
رهبر معظم انقلاب اسلامی سال گذشته در دیدار دست‌اندرکاران کنگره ۴هزار شهید آستان ایلام، بمباران مسابقه فوتبال در ۲۳بهمن۱۳۶۵را یادآور مظلومیت شهدای ورزشکار خواندند و با بیان اینکه صدام این جنایات را به پشتوانه مدعیان جهانی حقوق بشر انجام می‌داد، افزودند: «نویسندگان و هنرمندان، این بیان حقایق را در ابعاد جهانی معرفی، و مدعیان دروغین حقوق بشر را رسوا کنند.» همچنین امسال در دیدار دست‌اندرکاران کنگره شهدای ورزشکار از فیلم سینمایی «مستطیل قرمز» نام بردند و از تولید کنندگان این فیلم تشکر و تأکید کردند: «بیان حقایق، با آثار هنری کار لازمی است که باید با قوت انجام شود.»

در روزهای برگزاری جام جهانی فوتبال یادی از شهدای بمباران هوایی زمین فوتبال چوار کنیم

صدام، تلخ‌ترین مسابقه فوتبالی دنیا را رقم زد

پرواز چند هواپیمایالای سر زمین ورزشگاه توجه‌ها را به‌خود جلب کرد، اما بلافاصله هواپیماه‌ا از آسمان شهر خارج شدند. زمان به دقیقه ۵۵بازی رسید.یود که داور یک ضربه کرنر به سود تیم ایلام گرفت و یکی از بازیکنان تیم منتخب ایلام برای زن ضربه کرنر پشت توپ قرار گرفت. همه منتظر زن ضربه کرنر از سوی مصطفی نعمتی، بازیکن تیم ایلام بودند که چند هوپیمای جنگنده عراقی بمب‌های خود را در ست وسط زمین رها کردند.

صحرا کربلا میان زمین

دقیقه ۵۵بازی، صدای تماشاگران در میان صدای انفجار بی‌دری گم‌شد. قیامتی در زمین فوتبال چوار برپا شده بود. بازیکنان سر از پیکر جدا و با شن‌های تکه‌پاره شده به زمین افتاده بودند به‌طوری که پیکر برخی از آنان قابل شناسایی نبود. بازی فوتبال منتخب چوار و ایلام در دقیقه ۵۵ ناتمام ماند. اما این مسابقه تنها سبب فوتبالی بود که دو تیم برنده و قهرمان شدند. بازی نیمه‌تمام تیم‌های منتخب چوار و ایلام و بمباران این زمین، یکی از تلخ‌ترین روزهای تاریخ فوتبال جهان و یک جنایت تمام‌عیار جنگی است. در این فاجعه ورزشی بازیکن، یک‌داور و تماشاگر به شهادت رسیدند و ده‌ها نفر نیز به درجه جانبازی نائل آمدند. حسین هزوه (بخشدار وقت، سرمربی و کاپیتان)، صید محمد زارعی (مدافع و هافبک)، مجتبی ناصری (دروازه‌بان)، یونس تلوی (هافبک) و علی عباسی (دفاع) شهدای تیم منتخب چوار بودند و از تیم منتخب جوانان ایلام هم جهانگیر کاوه (مهاجم)، محمد کمالوند (مهاجم)، علی نجات کر می (هافبک) و عبدالرزاق مهدیه (مهاجم) به شهادت رسیدند. حمیدرضا ضایعی که داوری این مسابقه را برعهده داشت نیز به شهادت رسید. در میان تماشاچیان نیز چند نوجوان و کودک به نام‌های مراد آذرخش ۱۵ ساله، امجد حیدری ۱۳ ساله، خلیل مظفری ۸ساله، محمد جواد مظفری ۱۳ساله و سجاد مظفری ۵ساله به شهادت رسیدند. استان ایلام در یکی از گل‌های خودره از تیم منتخب جوانان ایلام را جبران کرد. زننده گل حسین هزوه بود. با جبران این گل، هيجان بازی بیشتر شده بود که صدای

نیمه اول ۲-۰ به نفع تیم منتخب جوانان ایلام

نیمه اول بازی به دقیق پایانی نزدیک شد. نتیجه بازی در نیمه اول ۲ گل زده توسط جعفر نورمحمدی و محمد کمالوند به سود تیم منتخب جوانان ایلام بود. بازیکنان بعد از استراحت کوتاهی برای مسابقه در نیمه دوم وارد زمین فوتبال شدند. چند دقیقه‌ای با بازی نگذشته بود که تیم منتخب چوار یکی از گل‌های خودره از تیم منتخب جوانان ایلام را جبران کرد. زننده گل حسین هزوه بود. با جبران این گل، هيجان بازی بیشتر شده بود که صدای

معرفی کتاب

بر این سطلانی: روزنامه‌نگار

بازی فوتبال رزمنده‌ها

کتاب «فوتبال و جنگ» روایت داستانی شهید ناصر کاظمی و زندگی فوتبالی او در جبهه‌های جنگ است. کاظمی در خرداد ۱۳۳۵ در تهران متولد شد. در دانشگاه تربیت‌بدنی درس خواند و هم‌زمان با تحصیل، به کار معلمی در مدارس جنوب تهران پرداخت. پس از شروع جنگ تحمیلی به مناطق غرب کشور اعزام می‌شود و به فرماندهی سپاه پاوه رسبد و سرانجام در ۶ شهریور ۱۳۶۱ حین پاسکاری محور پیرانشهر – سردهشت به شهادت رسید. محمود جوانیخت، نویسنده کتاب «فوتبال و جنگ» در تدوین این کتاب مصاحبه‌هایی با برادر شهید کاظمی و هم‌زمان وی انجام داده است. همچنین از منابع مکتوبی که درباره سرداران شهید استان تهران تهیه شده، به خوبی استفاده کرده است. او از زندگی شهید کاظمی ۸حادثه جالب و سوززه داستانی را کنار هم قرار داده است. فصل‌های این کتاب عبارت‌نداز: «پاهای خونی»، «حسادت»، «غریبه‌ها»، «فرماندار موفرفرئی»، «توکل بر خدا»، «عینک آقای رئیس‌جمهور»، «فوتبال و جنگ» و «و هنوز زنده است.» در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «بازی که تمام شد کسی حال و حوصله حرف زدن نداشت. از خجالت سرمان را انداختیم پایین. ناصر که کاپیتان بود گفت: «حرف گوش نمی‌کنید. صدبار گفتیم فوتبال هم مثل جنگیدن است. هر کسی سر جای خودش باید درست بازی کنه ولی به گوششان نرفت که نرفت. این هم نتیجه‌اش!» ۵ تا گل خورد بودیم. بچه‌های تیم سقز گوشه دیگر زمین بازی خستگی درمی‌کردند. نشسته بودند و داشتند به ما می‌خندیدند. یکی از آنها کش و قوسی به بدشن داد و خوش خوشان گفت: «تا شما باشید هوس بازی کردن با ما به سر تان نزنه. ا دیگری گفت: «آخر شما را چه به بازی با یک تیم حرفه‌ای!» دسته جمعی خندیدند. خوشدان را حرف‌های می‌دانستند و ما را یک تیم ناشی بی‌دست و پا.

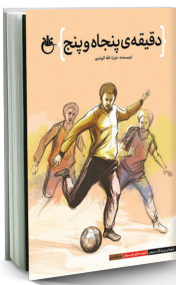
چند ماهی بود که فوتبال در گردان اجباری شده بود. اوایل تبلی‌مان می‌آمد اما ناصر کاظمی اصرار داشت که برای آمادگی بدنی حتماً باید ورزش کنیم و چون خودش بازیکن خوبی بود، تیم تیم فوتبال تشکیل داد. همه کاره هم خودش بود. هم بازیکن‌ها کاپیتان و هم مربی. چند دقیقه بعد کمی آرام‌تر شد. ما خنده گفت: «بالله، راه بیفتید برویم. آبرویمان رفت. حالا بچه‌های مقرر می‌گویند اینها که یک ذره فوتبال بلد نیستند چطور می‌خواهند باضدانقلاب بجنگند.» از این حرفش همه زدن زدن خنده و راه افتادیم. توی راه سر به سرش گذاشتیم. می‌خندید و گاه با تشر و خنده می‌گفت: «حالا ببینید بلایی سرتان بیارم که آخر سر مثل ملی‌پوش‌ها بازی کنید.» گفتیم: «ولی برادر کاظمی! انوقت مجبور می‌شویم جبهه را ول کنیم. برویم دنبال فوتبال.» گفت: «تخیر! بنده می‌انقدر یادتان نمی‌دهم که حرف‌های شوید. خیالتان تخت باشد.» همه به حرف کاظمی خندیدند.

... حالا نوبت ما بود که به آنها بخدمی. باورشان نمی‌شد که ما همان تیم قبلی باشیم. اگر قیافه‌هایمان را فراموش کرده بودند حتماً می‌گفتند که ناصر کاظمی رفته و با خودش فوتبالیست آورده است. از آنها بیعتاب نبود. نشسته بودند و هر کس دلیل باخت ما را کشم کردند. زمان ساخت «مستطیل قرمز» یک شهر در گیر فیلم شد و این حضور برای ما بسیار ارزشمند بود.

می‌رید. بچه‌ها یاد خودتان را نازحت نکنید!»

معرفی کتاب

پرواز در «دقیقه پنجاه و پنج»

کتاب «دقیقه پنجاه و پنج» نوشته عزت‌اله الوندی باز روایی فاجعه بمباران زمین فوتبال چوار است که از سوسی نشر افق‌ان موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس به چاپ رسیده و دوستداران ادبیات دفاع مقدس و سرگذشت‌نامه‌های شهدا مخاطبان این کتاب‌اند. در بخشی از این کتاب می‌خوانیم:

واقعیت‌ها سکوت است. سکوتی طولانی و کشدار. این جور وقت‌ها کلام با نگاه جای‌جا می‌شود؛ خواه کلام دوستانه باشد، خواه جمله‌هایی خصمانه. برای من حوال تنجیب آدمی چنانیکار به حساب می‌آمد چون درحالی که یادگانی ظفلی کنز آن زمین فوتبال بود، عمداً زمین فوتبال را انتخاب کرده بود. او اصلاً آمده بود تا دم شکست و ضربه‌اش را به توپ نزده بود که بازیکنان اطراف یکی از دروازه‌ها جمع شده‌اند، نظامی نیستند و چند کودک هم بین شان دیده می‌شود. در آن لحظه اسفبار از روی یادگان گذشت. ضامن بمب‌ها را آزاد کرد و آنها را درست در ضلع شمال زمین فوتبال انداخت. آنجا که بازیکنان جمع شده بودند تاروی یکی از دروازه‌ها ضربه کرنر بزنند. از بالا چشیش بازیکنان مثل یک حلال بود یا کمان. درست مثل رود سن که انگار بر پارس کمان کشیده است. هنوز بازیکن پشت توپ، حالت دور خیز داشت و ضربه‌اش را به توپ نزده بود که بازیکنان متوجه غرش هوپیمای جنگی شدند. خلبان ۲ هواپیمای پیش از آنکه جمع پرانکند شود، بمب‌ها و اکت‌های‌شان را رها کردند. حمله‌شان موفقیت‌آمیز بود. چون ۱۵ نفر را کشتند.»

معرفی مستند

لاله‌های هزاره

از دیگر آثاری هنری که درباره فاجعه زمین فوتبال چوار ساخته شده می‌توان به مستند «لاله‌های هزاره» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی نورماد رضایی در صدا و سیما می‌گردد. این آثا ره کرد که تماشا ش آن می‌تواند مخاطب را با جزئیات بیشتری از این فاجعه آشنا کند.